

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0156/2007

2006/2012(INI)

20.4.2007

SPRAWOZDANIE

w sprawie konsekwencji katastrofy w Thule z 1968 r. dla zdrowia ludności
(petycja 720/2002)
(2006/2012(INI))

Komisja Petycji

Sprawozdawczyni: Diana Wallis

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	6
PROCEDURA	17

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie konsekwencji katastrofy w Thule z 1968 r. dla zdrowia ludności (petycja 720/2002)
(2006/2012 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając petycję 720/2002,
 - uwzględniając art. 21 traktatu WE, który nadaje każdemu obywatelowi Unii prawo petycji do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z postanowieniami art. 194 TWE,
 - uwzględniając art. 107c traktatu EWEA oraz art. 194 traktatu WE, który nadaje wszystkim obywatelom Unii, jak również wszystkim osobom fizycznym lub prawnym mającym miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim, prawo kierowania, indywidualnie lub wspólnie z innymi obywatelami lub osobami, petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach objętych zakresem działalności Wspólnoty, które dotyczą ich bezpośrednio,
 - uwzględniając dyrektywę Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającą podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego¹,
 - uwzględniając wyroki Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z dnia 12 kwietnia 2005 r. i z dnia 9 marca 2006 r. w sprawach C-61/03 *Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* i C-65/04 *Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*,
 - uwzględniając art. 192 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A6-0156/2007),
- A. biorąc pod uwagę istotne kwestie i poważne problemy poruszone przez składającego petycję oraz podstawowe znaczenie celu ochrony zdrowia ludności i środowiska przed zagrożeniami wynikającymi z używania energii atomowej, które zostało uznane przez Trybunał Sprawiedliwości,
- B. mając na uwadze, że w petycji ujawniono, że pracownicy i członkowie ogółu społeczeństwa zostali napromieniowani wysoce niebezpiecznym plutonem do wytwarzania broni jądrowej wskutek katastrofy samolotu amerykańskiego B-52 przewożącego na pokładzie broń nuklearną, do której doszło w Thule na Grenlandii w 1968 r.,
- C. mając na uwadze, że wiele osób, które przeżyły katastrofę w Thule, zmarło wskutek chorób popromiennych z powodu braku nadzoru medycznego, a żyjące ofiary katastrofy są narażone na zachorowanie na tego rodzaju śmiertelne choroby,

¹ Dz.U. L 159, z 29.6.1996, str. 1.

- D. mając na uwadze, że nadzorowanie stanu zdrowia osób, które przeżyły katastrofę w Thule, ułatwiłoby wczesne wykrywanie chorób popromiennych i ich leczenie,
- E. mając na uwadze, że rząd duński wyraził chęć działania na rzecz maksymalnej otwartości w sprawie przeprowadzonej operacji usuwania pozostałości po katastrofie w Thule,
- F. mając na uwadze, że art. 2b Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (EWEA) stanowi, iż Wspólnota „*tworzy jednolite normy bezpieczeństwa mające chronić zdrowie pracowników i ludności oraz zapewnia ich stosowanie*”,
- G. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że rozdział traktatu EWEA dotyczący ochrony zdrowia i bezpieczeństwa stanowi „*spójną całość nadającą Komisji uprawnienia o znacznym zakresie, aby chroniła ludność i środowisko przed zagrożeniami wynikającymi ze skażenia jądrowego*”¹ oraz mając na uwadze, że Trybunał utrzymał także szeroką interpretację tych przepisów, „*aby zapewnić spójną i skuteczną ochronę zdrowia ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego bez względu na jego źródło*”²,
- H. mając na uwadze, że Komisja i Królestwo Danii konsekwentnie odmawiały uznania zastosowania traktatu EWEA i przyjętego na jego mocy prawodawstwa wtórnego do następstw katastrofy w Thule,
1. zwraca uwagę, że zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, nowe przepisy prawa wspólnotowego z zasady mają zastosowanie do przyszłych skutków sytuacji, które zaistniały przed wejściem w życie nowego przepisu;
 2. uznaje, że traktat EWEA miał natychmiastowe zastosowanie i był wiążący wobec Królestwa Danii od dnia jego przystąpienia, przez co miał zastosowanie do przyszłych skutków sytuacji, które zaistniały przed przystąpieniem Królestwa Danii do Wspólnot;
 3. zauważa, że traktat EWEA miał zastosowanie do Grenlandii przez dwanaście lat od przystąpienia Danii w 1973 r. do wejścia w życie traktatu zmieniającego traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie, z uwzględnieniem Grenlandii, w dniu 1 stycznia 1985 r.; jednak biorąc pod uwagę fakt, że traktat ten nie ma mocy wstecznej, Królestwo Danii nadal dotyczą wszelkie istniejące zobowiązania prawne związane z wydarzeniami, które miały miejsce na terytorium Grenlandii przed dniem 1 stycznia 1985 r. Ponadto następstwa dla zdrowia ludzkiego katastrofy z 1968 r. nie ograniczają się do Grenlandii, gdyż wygląda na to, że wielu pracowników, w tym obywateli Unii Europejskiej, przeprowadziło się od tamtej pory do części kontynentalnej Danii;
 4. zapoznaje się z najnowszym orzecznictwem, zgodnie z którym traktat EWEA „*nie ma zastosowania do wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych*”³; uważa jednak, że Trybunał Sprawiedliwości wyraźnie powiązał swoją restrykcyjną interpretację zakresu

¹ Sprawa 187/87 *Saarland* [1988] Zb. Orz. str. 5013, pkt 11.

² Sprawa C-70/88 *Parlament przeciwko Radzie* [1991] Zb. Orz. I-4529, pkt 14.

³ Sprawa C-61/03 *Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* [2005] Zb. Orz. I-2477, „*Reaktor Jason*”, pkt 44.

zastosowania traktatu EWEA z potrzebą ochrony podstawowych interesów obronności narodowej państw członkowskich;

5. nalega, że nie powinno się powoływać na wspomniane wcześniej ograniczenie zakresu traktatu EWEA w celu uniknięcia stosowania prawodawstwa dotyczącego zdrowia i bezpieczeństwa w sytuacjach, w których rzekomy cel wojskowy dotyczy państwa trzeciego oraz w których używanie energii atomowej stanowi naruszenie umowy międzynarodowej i w których jedynym realnie istniejącym elementem mającym związek z obronnym interesem państwa członkowskiego jest uwolnienie materiału jądrowego na terytorium tego państwa;
6. zwraca uwagę, że art. 2 ust. 3 dyrektywy 96/29/Euratom stosuje się do przypadków długotrwałego narażenia wynikającego z późniejszych skutków zagrożenia radiologicznego;
7. wzywa Królestwo Danii, w ścisłej współpracy z władzami Grenlandii i zgodnie z art. 38 dyrektywy, do „zastosowania koniecznych środków nadzoru lub interwencyjnych” w związku z utrzymującymi się następstwami katastrofy w Thule, oraz zgodnie z art. 53 dyrektywy do zapewnienia, że powzięto „ustalenia dotyczące monitoringu narażenia” i zrealizowana jest „każda odpowiednia interwencja, biorąc pod uwagę realne cechy sytuacji”;
8. biorąc pod uwagę, że prawa podstawowe są integralną częścią głównych zasad prawa wspólnotowego i uwzględniając zobowiązania pozytywne wynikające z art. 2 i 8 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, wzywa państwa członkowskie biorące udział w niebezpiecznych działaniach, które mogły ukryć niekorzystne konsekwencje dla zdrowia osób uczestniczących w takich działaniach, do zapewnienia, że wprowadzona zostanie skuteczna i dostępna procedura, która umożliwi tym osobom uzyskanie wszelkich istotnych i odpowiednich informacji;
9. wzywa państwa członkowskie do niezwłocznego wprowadzenia w życie i stosowania dyrektywy 96/29/Euratom i nalega, by Komisja stanowczo piętnowała każdy przypadek niedotrzymania takich zobowiązań;
10. wątpi, żeby Królestwo Danii w pełni dotrzymało swoich zobowiązań wynikających z dyrektywy 96/29/Euratom w związku z katastrofą w Thule i jej następstwami;
11. wyraża poważne zaniepokojenie z powodu istniejącej obecnie luki w ochronie zdrowia ogółu społeczeństwa odnoszącej się do wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych;
12. wzywa Komisję do przedłożenia propozycji w sprawie ważnych konsekwencji, jakie wykorzystanie energii atomowej do celów wojskowych ma dla zdrowia ludności i środowiska, w celu wypełnienia tej luki;
13. uważa, że główne postanowienia traktatu EWEA nie podlegały znaczącym zmianom od wejścia w życie tego traktatu i zachodzi potrzeba ich aktualizacji;
14. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, jak

również rządowi i parlamentowi Królestwa Danii.

UZASADNIENIE

1. Kontekst petycji złożonej przez Jeffrey'a Carswella (petycji 720/2002)

W dniu 21 stycznia 1968 r. amerykański bombowiec B-52 z bronią nuklearną na pokładzie rozbił się niedaleko bazy lotniczej Thule w północno-zachodniej Grenlandii, powodując uwolnienie kilku kilogramów plutonu przeznaczonego do wytwarzania broni jądrowej. Sześciu członków siedmioosobowej załogi zdołało się bezpiecznie katapultować. Pluton przedostał się jednak do śniegu i lodu na miejscu katastrofy powodując ich skażenie, a następnie przez silne wiatry i wodę rozprzestrzenił się na rozległym obszarze. W bazie było zatrudnionych ponad tysiąc duńskich pracowników cywilnych zajmujących się obsługą techniczną i innymi usługami niewojskowymi.

Duński personel cywilny, miejscowi Grenlandczycy i personel Stanów Zjednoczonych pospieszili na miejsce katastrofy, aby przeprowadzić akcje ratunkowe. Następnie Stany Zjednoczone przeprowadziły operację usuwania materiałów radioaktywnych z miejsca katastrofy, podczas których duńscy pracownicy ochotniczy wraz z personelem amerykańskim uczestniczyli w usuwaniu skażonych materiałów. Żaden z ochotników nie miał doświadczenia ani też nie został przeszkolony z zakresu obchodzenia się z materiałami skażonymi promieniowaniem. Po operacjach usuwania szkód katastrofy wojsko amerykańskie przeprowadzało na bieżąco kontrole medyczne personelu Sił Powietrznych USA, który odbywał służbę w Thule w czasie katastrofy i po niej. Duński rząd nie poddał takim kontrolom medycznym duńskich pracowników cywilnych ani Grenlandczyków, z których wielu w dalszym ciągu pracowało w bazie Thule i mieszkało w okolicy przez następne kilka lat.

Gdy doszło do katastrofy, składający petycję był zatrudniony jako pracownik cywilny (pracownik spedycji) w bazie lotniczej w Thule, po czym w dalszym ciągu mieszkał tam i pracował do 1971 r. W tym okresie składający petycję od czasu do czasu odwiedzał miejsce katastrofy i brał udział w usuwaniu skażonych szczątków samolotu w ramach akcji usuwania szkód. Ponadto jak wielu pracujących w bazie Thule używał lodu z pobliskiego fiordu do przygotowywania napojów. W latach 80-tych stan zdrowia składającego petycję znacznie się pogorszył, po czym stwierdzono u niego raka przełyku i żołądka. Do tej pory miał osiem poważnych operacji i odbył bardzo dużo jednodniowych pobytów w szpitalu. Ostatnio stwierdzono u niego chorobę tarczycy.

Składający petycję wyraża swoje niezadowolenie z faktu, że duńskie władze nie ewakuowały wtedy pracowników z miejsca katastrofy, nie ostrzegły ich, ani nie poinformowały o nadmiernym promieniowaniu i że nie przeprowadziły niezbędnych kontrolnych analiz i badań lekarskich. Składający petycję domniemywa, że jego stan zdrowia ma związek z narażeniem na działanie plutonu pochodzącego z broni nuklearnej przewożonej na pokładzie samolotu, który rozbił się w 1968 r. W związku z tym żąda udostępnienia istniejących danych dotyczących wypadku i jego następstw, a także przeprowadzania na bieżąco analitycznych badań lekarskich.

Głównym zarzutem postawionym w petycji jest to, że rząd duński nie przestrzegał przepisów dyrektywy Rady 96/29/EURATOM z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa

przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz.U. 1996 L 159, str. 1; zwanej dalej „dyrektywą”).

Przeprowadzone początkowo sprawozdania naukowe opublikowane przez rząd duński, zgodnie z którymi nie istniało zagrożenie dla zdrowia ludzkiego ani środowiska, zostały zakwestionowane w prywatnych sprawozdaniach medycznych i pochodzącym z 2005 r. wstępnym sprawozdaniu *Wydziału Badań nad Promieniowaniem Duńskiego Laboratorium Państwowego RISO (Research Department of the Danish RISO National Laboratory)* w sprawie skażenia na obszarze Thule. Ponieważ wśród byłych pracowników bazy w Thule rosła liczba zgonów i chorób spowodowanych zachorowaniami na raka mającymi związek z narażeniem na promieniowanie, w 1986 r. byli pracownicy założyli stowarzyszenie (*Foreningen For Straaleramte Thulearbejdere*) w celu zbadania potencjalnego wpływu katastrofy lotniczej z 1968 r. na ich zdrowie. Z racji tego, że pracownicy nie byli w Thule indywidualnie obserwowani pod kątem narażenia na promieniowanie, stowarzyszenie zwróciło się do rządu duńskiego z wnioskiem o udostępnienie odpowiednich dokumentów dotyczących promieniowania środowiska naturalnego. Na podstawie dokumentów chcieli oszacować dawki promieniowania, na jakie zostali narażeni, oraz konsekwencje, jakie mogły mieć one dla ich zdrowia. Mimo licznych wniosków nigdy nie otrzymali takich dokumentów. Składający petycję twierdzi, że rząd duński podjął wcześniej decyzję polityczną, aby nie prowadzić badań naukowych w odpowiedzi na skargi natury medycznej składane przez osoby, które przeżyły katastrofę w Thule, a zamiast tego postanowił zaoferować im płatność *ex gratia* za poniesione szkody psychiczne. Tego rodzaju świadczenie otrzymali wszyscy, którzy znajdowali się lub przejeżdżali w pobliżu miejsca katastrofy skażonego promieniowaniem w okresie od 21 stycznia 1968 r. do 17 września 1968 r., z wyłączeniem naukowców rządu duńskiego i personelu Stanów Zjednoczonych. Oszacowano, że płatność otrzymało 2 400 osób, co oznacza, że osoby uczestniczące w akcji usuwania pozostałości katastrofy zostały potraktowane tak samo jak okoliczni mieszkańcy i osoby będące w podróży, które nie brały udziału w akcjach. Sprawozdawczyni otrzymała dowody na to, że co najmniej w dwóch przypadkach wniosek pacjenta o leczenie powypadkowe w klinice został odrzucony na podstawie argumentu, że wspomniana rekompensata ostatecznie załatwia sprawę.

Komisja Petycji uznała petycję Jeffreya Carswella za dopuszczalną w dniu 14 marca 2003 r.

2. Prawo Wspólnoty mające zastosowanie do czasu, w którym miały miejsce fakty przedstawione w petycji

Czy dyrektywa może mieć zastosowanie do katastrofy z 1968 r., która miała miejsce przed wejściem w życie dyrektywy i przed przyjęciem przez Królestwo Danii Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „traktatem EWEA”)?

Komisja stwierdziła, że dyrektywa 96/29/EURATOM nie może zostać zastosowana do konsekwencji wypadku, do którego doszło w 1968 r., czyli w chwili, gdy Królestwo Danii nie było nawet państwem członkowskim. Jednak zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości nowe przepisy prawa wspólnotowego z zasady mają zastosowanie do przyszłych skutków sytuacji, które zaistniały przed wejściem w życie nowego przepisu. Trybunał Sprawiedliwości zastosował tę zasadę na przykład w sprawie stosowania

dyskryminującej zasady proceduralnej do faktów sprzed przystąpienia Austrii do UE¹.

Powyższą interpretację wzmocnia fakt, że Europejski Trybunał Praw Człowieka (zwany dalej „ETPC”) konsekwentnie utrzymywał w mocy swoje orzecznictwo i bronił zastosowania art. 2 i 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka do następstw narażenia na promieniowanie, które miało miejsce przed przyjęciem przez państwo orzecznictwa ETPC. Zatem roszczenie wysunięte przez chorą córkę wojskowego Królewskich Sił Powietrznych *RAF* narażonego na promieniowanie w 1958 r. na Wyspie Bożego Narodzenia nie zostało uznane za niedopuszczalne z powodu tego, że Wielka Brytania przyjęła orzecznictwo ETPC dopiero w 1966 r.².

Traktat EWEA obowiązywał i był wiążący w stosunku do Królestwa Danii zaraz od daty jego przyjęcia, przez co miał zastosowanie do przyszłych skutków sytuacji, które zaistniały przed przystąpieniem Królestwa Danii do Wspólnot. W związku z tym nie jest istotne, czy katastrofa miała miejsce przed przyjęciem przez Danię traktatu EWEA pod warunkiem, że skutki katastrofy nadal istnieją. Uwzględniając długoterminowe skutki, jakie narażenie na promieniowanie ma dla zdrowia ludzkiego (okres inkubacyjny w przypadku nowotworów i chorób wywołanych promieniowaniem wynosi od 20 do 60 lat), wszystkie żyjące ofiary katastrofy są zagrożone i pilnie potrzebują odpowiedniego nadzoru medycznego. Dlatego też nie ma wątpliwości, że następstwa katastrofy z 1968 r. utrzymywały się do istotnej w tym przypadku daty, tj. do dnia 13 maja 2000 r.³.

3. Terytorialne zastosowanie traktatu EWEA do Grenlandii

Należy rozstrzygnąć, czy dyrektywa może mieć zastosowanie do następstw katastrofy na Grenlandii, do której traktat EWEA nie stosował się od 1 stycznia 1985 r.

Gdy doszło do katastrofy, Grenlandia była częścią terytorium Królestwa Danii. Jeśli jednak chodzi o terytorialne stosowanie traktatu EWEA, należy wziąć pod uwagę Traktat zmieniający Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie, z uwzględnieniem Grenlandii (Dz.U. L 29, z 1.2.1985, str. 1, zwany dalej „traktatem grenlandzkim”). Art. 5 tego traktatu wprowadził następującą poprawkę do art. 198 traktatu EWEA: „*Niniejszy traktat nie ma zastosowania do Grenlandii*”. Ponieważ traktat grenlandzki wszedł w życie w dniu 1 stycznia 1985 r. (patrz art. 6), traktat EWEA nie ma zastosowania do Grenlandii po upływie tej daty.

Zatem traktat EWEA miał zastosowanie do Grenlandii przez dwanaście lat od przystąpienia Danii w 1973 r. do wejścia w życie traktatu grenlandzkiego. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że traktat ten nie ma mocy wstecznej, Królestwa Danii nadal dotyczą wszelkie istniejące zobowiązania prawne związane z wydarzeniami, które miały miejsce na terytorium Grenlandii przed dniem 1 stycznia 1985 r. Ponadto następstwa katastrofy z 1968 r. dla ludzkiego zdrowia nie ograniczają się do Grenlandii, gdyż wygląda na to, że wielu pracowników, w tym obywateli Unii Europejskiej, przeprowadziło się od tamtej pory do

¹ Sprawa 122/96 *Saldanha* [1997] Zb. Orz. I-5325, pkt 14.

² Sprawa 14/1997/798/1001 *L.C.B. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, wyrok z dnia 9 czerwca 1998 r., pkt. 30-41.

³ Art. 55 stanowi, że państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania dyrektywy przed dniem 13 maja 2000 r.

części kontynentalnej Danii. Zatem Królestwo Danii jest zobowiązane do zapewnienia opieki medycznej i przekazania istotnych informacji tym osobom, które nadal cierpią z powodu długoterminowych następstw wypadku w Thule, mimo wyłączenia terytorium Grenlandii z zakresu traktatu EWEA. W tym miejscu należy zauważyć, że przepisy dyrektywy niekoniecznie zobowiązują państwo członkowskie do przyjęcia środków wykonawczych w tym samym miejscu, w którym doszło do pogotowia radiologicznego. W rzeczywistości wykonanie tych zobowiązań może mieć miejsce w innym miejscu na terytorium państwa członkowskiego.

Należy zatem ustalić, czy któryś przepis dyrektywy zobowiązuje Królestwo Danii do przedsięwzięcia działań, których domaga się składający petycję.

4. Zastosowanie traktatu EWEA do „działań wojskowych”

Komisja dowodziła w swoich wypowiedziach ustnych skierowanych do Komisji Petycji, że traktat EWEA i przyjęte na jego mocy prawo wtórne nie mają zastosowania do faktów przedstawionych w petycji, ponieważ „*traktat nie ma zastosowania do wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych*”¹.

W sprawie C-61/03 „*reaktor Jason*”, zarówno rzecznik generalny jak i Trybunał Sprawiedliwości zgodzili się, że w negocjacjach zakończonych podpisaniem traktatu EWEA przewidziano zastosowanie traktatu do wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych, jednak kwestia ta nie została rozstrzygnięta. Trybunał przyjął argumenty przedstawione przez Zjednoczone Królestwo i Francję, zgodnie z którymi to, że istniały wyjątki dotyczące bezpieczeństwa publicznego w traktacie WE, lecz nie było ich w traktacie EWEA, pośrednio oznaczało, iż traktat EWEA w ogóle nie miał zastosowania do energii atomowej używanej do celów wojskowych.

*„Jednakże oczywiste jest, że stosowanie tych postanowień względem obiektów, programów badawczych i innych rodzajów działań wojskowych mogłoby naruszyć podstawowe interesy obrony narodowej państw członkowskich. W związku z tym, jak słusznie podniosły Zjednoczone Królestwo i Republika Francuska, brak tych wyjątków, w których uregulowane byłyby warunki, w jakich państwa członkowskie miałyby prawo powoływać się na te podstawowe interesy i ich ochronę, uprawnia wniosek, że działania wojskowe nie należą do zakresu stosowania tego traktatu.”*²

Ta restrykcyjna interpretacja zakresu traktatu EWEA została potwierdzona w sprawie C-5/04 „*HMS Tireless*”³.

Z kilku powodów należy jednak dostrzec różnicę między tym szczególnym zbiorem faktów mających związek z petycją, a dwoma wspomnianymi wcześniej wyrokami.

Z pkt. 36 sprawy „*reaktor Jason*” jasno wynika, że powodem wyłączenia działań wojskowych z zakresu traktatu EWEA jest ochrona „*podstawowych interesów obrony narodowej państw*

¹ Sprawa 61/03 *Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu „reaktor Jason”*, z dnia 12 kwietnia 2005 r., pkt 44.

² Sprawa C-61/03, pkt 36.

³ Sprawa 65/04 *Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, z dnia 9 marca 2006 r., dotychczas nierozstrzygnięta.

członkowskich”. Tę wymowę wzmacnia drugie zdanie tego punktu, zgodnie z którym brak wyraźnego wyłączenia z zakresu traktatu EWEA uniemożliwiłoby państwom członkowskim odpowiednio chronić „*te podstawowe interesy [obrony narodowej]*”. Wygląda zatem na to, że Trybunał wyraźnie powiązał swoją restrykcyjną interpretację z potrzebą ochrony podstawowych interesów obrony narodowej państw członkowskich.

Sprawa „*reaktora Jason*” dotyczyła zastosowania pewnych wymogów EURATOMU dotyczących udostępniania informacji do usuwania odpadów radioaktywnych ze zdemontowanego wojskowego reaktora nuklearnego przez Zjednoczone Królestwo. Podobnie sprawa „*HMS Tireless*” dotyczyła zastosowania wymogów dotyczących udostępniania informacji do planu ratowniczego Zjednoczonego Królestwa dotyczącego ewakuacji Gibraltaru w razie pogotowia radiologicznego podczas prac konserwacyjnych i remontowych na wojskowym okręcie podwodnym z reaktorem atomowym. W obydwu sytuacjach chodziło o zobowiązania państwa członkowskiego odnoszące się do wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych w tych przypadkach przez to samo *państwo członkowskie*.

Nieuzasadniony wydaje się wniosek, że powodem wyłączenia energii atomowej wykorzystanej do celów wojskowych była możliwość naruszenia interesów obrony narodowej *jakiegokolwiek* państwa, bez dodania, że odnosi się to do państwa członkowskiego. Nie można zatem uznać, że wyłączenie odnosi się to do wykorzystania energii atomowej przez państwo trzecie, jeśli państwo członkowskie nie wydało na takie wykorzystanie zezwolenia (tj. nie wydało zgody, nie utożsamiało się z takim wykorzystaniem jednocześnie przejmując nad nim własność), a na jego terytorium występuje jedynie zagrożenie dla zdrowia. W takim przypadku podstawowe interesy obrony narodowej państwa członkowskiego w żaden sposób nie są naruszone.

W związku z tym przepisy traktatu EWEA dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczą także sytuacji, w których interesy obrony nie mają żadnego związku z danym państwem członkowskim (ani żadnym innym państwem członkowskim) oraz sytuacji, w których użycie energii atomowej stanowi złamanie umowy międzynarodowej a jedynym realnym występującym elementem łączącym jest uwolnienie materiałów jądrowych na terytorium państwa członkowskiego. Ponadto celem takiej interpretacji nie jest nałożenie obowiązku, by w każdym przypadku przeprowadzić ocenę, czy w grę wchodzi podstawowe interesy obrony narodowej. Takie podejście, którego broniła Komisja przed Trybunałem Sprawiedliwości, zostało jednoznacznie odrzucone.

Analizując w analogiczny sposób fakty przedstawione w petycji, Królestwo Danii nigdy nie miało krajowego programu energetycznego zakładającego wykorzystanie energii atomowej do celów cywilnych ani wojskowych. Z zasady Dania (w odróżnieniu od Zjednoczonego Królestwa i Francji) nie prowadzi działań mających związek z wykorzystaniem energii atomowej do celów wojskowych, co było by podstawą do zwolnienia jej od wymogów udostępnienia informacji lub innych wymogów wynikających z traktatu EURATOM lub prawodawstwa wtórnego. Nie ma dowodów na to, że monitorowanie ma związek z jakimikolwiek prowadzonymi obecnie przez Danię działaniami obronnymi, w których energia atomowa byłaby wykorzystywana do celów wojskowych.

Omawiany wypadek, w wyniku którego doszło do promieniowania, spowodowały Stany

Zjednoczone, czyli państwo trzecie, a nie Dania. Mimo że w chwili, gdy doszło do katastrofy B-52, Dania miała umowę o obronie ze Stanami Zjednoczonymi, umowa zabraniała Stanom Zjednoczonym składowania i rozmieszczania broni jądrowej na terytorium Grenlandii oraz latania przez obszar powietrzny Danii z tego typu bronią na pokładzie. Duński rząd publicznie zapewnił społeczeństwo duńskie, że Stany Zjednoczone nie otrzymały i nie otrzymają zezwolenia na składowanie, rozmieszczanie ani latanie przez obszar powietrzny z bronią jądrową na pokładzie, a parlament Danii nie wprowadził do umowy o obronie poprawek pozwalających na tego rodzaju działania. Dlatego też istnienie dwustronnej umowy w tym przypadku o niczym nie świadczy. Sam fakt, że istniała umowa dotycząca pewnych działań wojskowych nie oznacza, że z tego powodu *jakiegokolwiek* działanie wojskowe prowadzone przez państwo trzecie na terytorium państwa członkowskiego jest *de facto* wyłączone z zakresu traktatu EWEA. Tego rodzaju wnioski byłyby arbitralny i niezgodny ze zdrowym rozsądkiem.

5. Właściwe prawo pierwotne i jej wykładnia Trybunału Sprawiedliwości

Art. 2 lit.b) traktatu EWEA stanowi, że Wspólnota „*tworzy jednolite normy bezpieczeństwa mające chronić zdrowie pracowników i ludności oraz zapewnia ich stosowanie*”.

Tytuł II traktatu EWEA zatytułowany „*Postanowienia dotyczące wspierania postępu w energetyce jądrowej*” zawiera rozdział 3 o tytule „*Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo*”, który składa się z art. 30 – 39.

Art. 30 akapit pierwszy traktatu EWEA wymaga przede wszystkim, by we Wspólnocie ustanowiono „*podstawowe normy ochrony zdrowia pracowników i ludności przed niebezpieczeństwem promieniowania jonizującego*”. Zgodnie z akapitem drugim tego artykułu pojęcie „*podstawowe normy*” oznacza:

„*a) maksymalne dopuszczalne dawki nie stanowiące zagrożenia;*

b) maksymalne dopuszczalne poziomy narażenia na promieniowanie i skażenia;

c) podstawowe zasady opieki medycznej nad pracownikami.”

Art. 31 traktatu EWEA określa procedurę opracowania i przyjmowania tych podstawowych norm, natomiast art. 32 akapit umożliwia ich weryfikację lub uzupełnienie na wniosek Komisji lub państwa członkowskiego zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 31 traktatu EWEA.

Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że rozdział traktatu EWEA zatytułowany „*Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo*” stanowi „*spójną całość nadającą Komisji uprawnienia o znacznym zakresie, aby chroniła ludność i środowisko przed zagrożeniami wynikającymi ze skażenia jądrowego*”¹. Trybunał utrzymał także szeroką interpretację tych przepisów „*aby zapewnić spójną i skuteczną ochronę zdrowia ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego bez względu na jego źródło*”². Ponadto Trybunał wyraźnie stwierdził, że szeroka interpretacja dotyczy przede wszystkim dyrektywy, o której mowa w omawianej petycji³.

¹ Sprawa 187/87 *Saarland* [1988] Zb. Orz. str. 5013, pkt 11 (niedostępne w języku polskim, przyp. tłum.).

² Sprawa 70/88 *Parlament przeciwko Radzie* [1991] Zb. Orz. I-4529, pkt 14.

³ Sprawa 29/99, *Komisja przeciwko Radzie* [2002] Zb. Orz. I-11221, pkt 81.

6. Zakres dyrektywy

Dyrektywa, która została przyjęta na podstawie art. 31 i 32 traktatu EWEA, ma na celu zmianę istniejących norm podstawowych¹ z uwzględnieniem rozwoju wiedzy naukowej dotyczącej ochrony przed promieniowaniem.

Zakres dyrektywy został określony w art. 2 znajdującym się w tytule II „Zakres” i jest zapewne szerszy niż zakres poprzedniej dyrektywy, która została zastąpiona, a w szczególności dyrektywy 80/836 EURATOM z dnia 15 lutego 1980 r.².

Art. 2 akapit pierwszy stanowi:

„Niniejszą dyrektywę stosuje się do każdej działalności, które wiążą się z ryzykiem promieniowania jonizującego emanującego ze sztucznego źródła lub ze źródła naturalnego promieniowania w przypadkach gdy naturalne radionuklidy są lub zostały przetworzone z uwagi na ich właściwości radioaktywne, rozszczepialne lub paliworodne, to znaczy:

- a) produkcja, przetwarzanie, obsługiwane, wykorzystanie, posiadanie, składowanie, transport, przywóz lub wywóz ze Wspólnoty oraz usuwanie substancji radioaktywnych;*
- b) obsługa każdego sprzętu elektrycznego emitującego promieniowanie jonizujące oraz zawierającego składniki działające przy różnicy potencjału większej niż 5 kV;*
- c) każda inna działalność określona przez państwo członkowskie.”*

Ponadto art. 2 akapit trzeci stanowi, co następuje:

„Zgodnie z tytułem IX [niniejszej dyrektywy] jest ona również stosowana do każdej interwencji w przypadku zagrożeń radiologicznych lub w przypadkach długotrwałego narażenia wynikającego z efektów późniejszych zagrożenia radiologicznego, przeszłej lub dawnej działalności lub czynności związanych z pracą.” (podkreślenia zostały dodane)

W związku z tym nawiązanie do „przypadków długotrwałego narażenia wynikającego z efektów późniejszych zagrożenia radiologicznego, przeszłej lub dawnej działalności lub czynności związanej z pracą” w art. 2 akapicie trzecim znajdującym się w tytule II „Zakres” stanowi wyraźne rozszerzenie zakresu dyrektywy w porównaniu z poprzednim aktem prawnym.

Rozdział III „*Nadzór medyczny narażonych pracowników*” określa szczegółowe zasady nadzoru medycznego, na które składają się przepisy przewidujące możliwość kontynuowania nadzoru medycznego po zaprzestaniu pracy, jeśli jest to konieczne z punktu widzenia ochrony zdrowia odnośnych osób (art. 31 ust. 3), oraz wymóg przechowywania rejestrów medycznych do chwili, aż dana osoba nie osiągnie lub osiągnęłaby wiek 75 lat, ale w żadnym wypadku nie mniej niż 30 lat od zakończenia pracy powodującej narażenie na promieniowanie jonizujące (art. 34).

¹ Zgodnie z tym, co stwierdza się w preambule dyrektywy, Wspólnota po raz pierwszy ustanowiła podstawowe normy w 1959 r. na mocy art. 218 traktatu. Normy te zostały następnie zmienione przy pięciu kolejnych okazjach (w 1962, 1966, 1976, 1979 i 1984 roku).

² (Dz.U. L246, z 17/09/1980, str. 1-72). Art. 2 dyrektywy 80/836 definiuje jej zakres w następujący prosty sposób: „*Niniejszą dyrektywę stosuje się do produkcji, przetwarzania, obsługiwania, składowania, transportu i usuwania naturalnych lub sztucznych substancji radioaktywnych oraz do każdej innej działalności, która wiąże się z zagrożeniem wynikającym z promieniowania jonizującego.*” (niedostępne w języku polskim, przyp. tłum.).

Ponadto art. 38 znajdujący się w rozdziale „Zadania państw członkowskich dotyczące ochrony narażonych pracowników”, stanowi, co następuje:

- „1. Każde państwo członkowskie ustanawia system lub systemy kontroli w celu wprowadzenia w życie przepisów wprowadzonych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz w celu zastosowania koniecznych środków nadzoru lub interwencyjnych.
2. Każde państwo członkowskie wymaga, aby pracownicy, na wniosek, mieli dostęp do wyników monitoringu indywidualnego, w tym wyników pomiarów, przeprowadzonych w celu ich oceny lub oceny dawek w miejscu pracy.
(...)
5. Każde państwo członkowskie ułatwia wymianę między właściwymi władzami lub uprawnionymi lekarzami bądź zatwierdzoną służbą ochrony zdrowia pracowników, wykwalifikowanymi ekspertami lub zatwierdzonymi służbami dozymetrycznymi we Wspólnocie Europejskiej, wszystkich istotnych informacji dotyczących dawek otrzymanych wcześniej przez pracownika w celu wykonania badań lekarskich przed podjęciem zatrudnieniem i zaklasyfikowaniem jako pracownik kategorii A, na podstawie art. 31 oraz kontrolę dalszego narażenia pracowników na promieniowanie.”

Jeśli chodzi o kwestię interwencji, art. 53, który znajduje się w sekcji II zatytułowanej „Interwencja w przypadku długiego narażenia” w tytule IX dyrektywy, stanowi, co następuje:

- „Jeżeli państwa członkowskie określiły sytuację powodującą długotrwałe narażenie, wynikające z późniejszych skutków pogotowia radiologicznego lub przeszłej działalności, o ile to konieczne oraz w zakresie występującego narażenia na ryzyko zapewniają, że:
- a) odnośny teren został oddzielony;
 - b) powzięto ustalenia dotyczące monitoringu narażenia;
 - c) realizowana jest każda odpowiednia interwencja, biorąc pod uwagę realne cechy sytuacji;
 - d) dostęp lub wykorzystanie terenu lub budynków położonych na oddzielonym terenie jest regulowany.”

7. Zastosowanie dyrektywy do faktów przedstawionych w petycji

Jeśli chodzi o termin „pracownicy” użyty w rozdziale III dyrektywy, można interpretować go przez analogię do szerokiej interpretacji tego terminu użytego w traktacie WE. Trybunał konsekwentnie orzekł, że jest to pojęcie autonomiczne mające znaczenie nadane mu przez Wspólnotę, niezależnie od tego, co rozumie się pod tą działalnością w świetle prawa krajowego.¹ W związku z tym, jeśli kryteria określone przez Trybunał Sprawiedliwości mają być przestrzegane, decyzja o wyłączeniu jednej kategorii osób (na przykład osób, które uczestniczyły w akcji usuwania pozostałości katastrofy) tylko dlatego, że nie były zatrudnione w bazie na stałe, jest arbitralna.

Istotne jest także, że dyrektywa zawiera wiele przepisów dotyczących potrzeby przedsięwzięcia działań wiele lat po wydarzeniu mającym miejsce w przeszłości. Na przykład art. 31 ust. 3 przewiduje możliwość kontynuowania nadzoru medycznego po zaprzestaniu pracy, jeśli jest to konieczne z punktu widzenia ochrony zdrowia odnośnych osób. Art. 34

¹ Sprawa 53/81 *Levin* [1982] Zb. Orz. str. 1035, pkt 11; sprawa 75/63 *Hoekstra* [1982] Zb. Orz. str. 177.

określa wymóg przechowywania rejestrów medycznych do chwili, aż dana osoba nie osiągnie lub osiągnęłaby wiek 75 lat, ale w żadnym wypadku nie mniej niż 30 lat od zakończenia pracy powodującej narażenie na promieniowanie jonizujące.

Zgodnie z art. 38 dyrektywy Królestwo Danii jest zatem zobowiązane do „zastosowania koniecznych środków nadzoru lub interwencyjnych” w odniesieniu do istniejących obecnie skutków katastrofy w Thule.

Ponadto zgodnie z art. 53 Królestwo Danii jest zobowiązane do zapewnienia, że „powzięto ustalenia dotyczące monitoringu narażenia” i że realizowana jest „każda odpowiednia interwencja, biorąc pod uwagę realne cechy sytuacji”. Choć litery a) i d) odnoszą się odpowiednio do „terenu” i „terenu oddzielnego”, żadne ograniczenia geograficzne nie zostały nałożone na litery b) i c).

Rzeczywiście wszystkie państwa członkowskie są zobowiązane do skutecznego wprowadzenia w życie i stosowania dyrektywy w wyznaczonym terminie, a Komisja stojąca na straży traktatów ma obowiązek ostro piętnować przypadki niedotrzymania tych zobowiązań.

8. Potencjalne zobowiązania wynikające z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka

Zgodnie z tym, co konsekwentnie orzekł Trybunał Sprawiedliwości, „*prawa podstawowe są integralną częścią głównych zasad prawa, których przestrzeganie Trybunał gwarantuje. W tym celu Trybunał inspirowany jest tradycjami konstytucyjnymi wspólnymi dla państw członkowskich i wytycznymi, których źródłem są umowy międzynarodowe dotyczące ochrony praw człowieka, przy których współpracowały państwa członkowskie i których są sygnatariuszami (patrz w szczególności wyrok w sprawie C-4/73 Nold przeciwko Komisji [1974] Zb. Orz. str. 491, pkt 13). Europejska Konwencja Praw Człowieka ma w tej kwestii szczególne znaczenie (patrz w szczególności sprawa C-222/84 Johnston przeciwko Chief Constable of the Royal Ulster Constabulary [1986] Zb. Orz. str. 1651, pkt 18)*”¹.

Oprócz tego istnieje jednoznaczne orzecznictwo ETPC wskazujące na to, że art. 2 ust. 1 europejskiej konwencji praw człowieka nakazuje państwu nie tylko powstrzymać się od umyślnego i bezprawnego odebrania życia, lecz także podjąć odpowiednie działania w celu ochrony życia osób znajdujących się na terenie jego jurysdykcji². Wcale nie wygląda na to, że Królestwo Danii zrobiło wszystko, czego można było od niego wymagać, aby chronić życie składającego petycję przed zagrożeniem.

Ponadto pozytywne zobowiązanie może również wynikać z art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Zgodnie z oświadczeniem ETPC: „*Jeśli państwo podejmuje ryzykowne działania [takie jak próby nuklearne], które mogą wiązać się z ukrytymi negatywnymi skutkami dla zdrowia osób biorących w nich udział, art. 8 wymaga istnienia skutecznej i dostępnej procedury pozwalającej domagać się istotnych i odpowiednich informacji*” (podkreślenie zostało dodane)³. Ponadto, niezależnie od istnienia takiej procedury, należy bronić prawa składającego petycję do informacji bez konieczności prośbienia o nie. Składający

¹ Sprawa C-260/89, *ERT* [1991] Zb. Orz. I-2925, pkt 41 (nieдоступne w języku polskim, przyp. tłum.).

² Patrz np. wyrok z dnia 19 lutego 1998 r., *Guerra przeciwko Włochom*, Reports 1998-I, str. 227, pkt 58.

³ Wyrok z dnia 9 czerwca 1998 r., *McGinley i Egan przeciwko Wielkiej Brytanii*, 10/1997/794/995-996.

petycję miał prawo do bycia poinformowanym o wszelkich konsekwencjach, jakie mogło mieć dla niego przebywanie w miejscu katastrofy¹. Żadna rekompensata otrzymana przez składającego petycję nie może usprawiedliwić nieproporcjonalnej ingerencji w jego prawa podstawowe, w szczególności w jego prawo do życia i prawo poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.

9. Ochrona zdrowia ludności i środowiska przed zagrożeniami wynikającymi z wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych

We wcześniejszych punktach przedstawiono argumenty przemawiające za tym, że dyrektywa ma zastosowanie do następstw katastrofy w Thule. Obecnie konieczne jest zwrócenie uwagi na lukę, której istnienie wykazały sprawy „reaktor Jason” i „HMS Tireless”.

Generalne wyłączenie wykorzystania energii atomowej do celów wojskowych z zakresu traktatu EWEA mogłoby w pewnych okolicznościach stanowić nieproporcjonalne zwolnienie korzystne z punktu widzenia interesów obrony narodowej, którego celem nie jest znalezienie równowagi pomiędzy takimi interesami a kwestiami zdrowia i środowiska naturalnego. Na przykład w sytuacji, w której interesy obrony są nieistotne a kwestie zdrowia szczególnie ważne, mimo wszystko interesy obronne automatycznie byłyby traktowane jako nadrzędne. Nieistotne interesy państwa członkowskiego przeważają, bez jakiegokolwiek możliwości dalszego rozpatrzenia sprawy, nad ważną koniecznością ochrony zdrowia i środowiska naturalnego. W obydwu najnowszych sprawach rzecznik generalny Leendert Adrie Geelhoed nie zdołał przekonać Trybunału, aby w większym stopniu przyjrzeć się niuansom. W swojej opinii dotyczącej sprawy „HMS Tireless” uznał, że „istnieje luka w ochronie zdrowia ogółu społeczeństwa. Z wyroku jasno wynika, że Trybunał zaakceptował tę konsekwencję”.(podkreślenie zostało dodane)

Oświadczenie *obiter dicta* Trybunału, z którego wynika, że choć Trybunał uznaje znaczenie kwestii ochrony zdrowia i środowiska, państwa członkowskie mogą podjąć działania służące ochronie zdrowia i bezpieczeństwu, które obejmowałyby działania militarne, na podstawie traktatu WE, zdecydowanie wskazuje, że następny ruch należy do organów prawodawczych Wspólnoty.

Ograniczenie zakresu traktatu EWEA przez Trybunał „w niczym nie umniejsza znaczenia celu w postaci ochrony zdrowia ludności oraz środowiska przed zagrożeniami związanymi z użytkowaniem energii atomowej, w tym do celów wojskowych. Choć traktat EWEA nie daje Wspólnocie specyficznych środków realizacji tego celu, nie sposób wykluczyć, że odpowiednie działania mogą zostać podjęte na podstawie właściwych postanowień traktatu WE.”² (podkreślenia zostały dodane).

Nadanie aktowi konkretnej formy i treści należy do organów prawodawczych Wspólnoty. Niepokojący jest fakt, że blisko dwa lata po pierwszym wyroku Trybunału, w którym uznano istnienie pewnych ograniczeń zakresu traktatu EWEA, Komisja nadal nie wystąpiła z konkretną inicjatywą. Niezwykle ważne jest, by luka wykryta przez Trybunał

¹ Ibidem, wspólna opinia odrębna sędziów De Meyera, Valticosy i Morenilli.

² Sprawa C-61/03, pkt 44; sprawa C-65/04, pkt 28.

Sprawiedliwości została jak najszybciej wypełniona. W związku z tym Parlament powinien skorzystać z przysługujących mu zgodnie z art. 192 ust. 2 traktatu WE praw i zażądać od Komisji przedłożenia propozycji w tej kwestii.

Sprawozdawczyni powstrzymuje się od zaproponowania konkretnej podstawy prawnej służącej do działania w tej dziedzinie. Można jednak zauważyć, że sprawa może być problematyczna z kilku względów. Po pierwsze rozdział III traktatu EWEA mógłby zostać uznany za *lex specialis* w dziedzinie ochrony ludności i środowiska przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego. Jednak to wydaje się być sprzeczne z założeniem Trybunału, zgodnie z którym traktat WE stanowi wystarczającą podstawę prawną. Po drugie art. 305 ust. 2 TWE stanowi, że „*postanowienia niniejszego Traktatu [TWE] nie stanowią odstępstwa od postanowień Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej*”. Po trzecie EWEA ma osobowość prawną odmienną od WE, a traktat konstytucyjny w swojej obecnej formie nie będzie miał wpływu na tę sytuację. Utrzymanie *status quo* jest w pewnym sensie zaskakujące, mając na uwadze to, że sprawa leżąca u podstaw połączenia traktatu EURATOM jest taka sama, jak w przypadku połączenia TWE¹. Rzeczywiście pięć państw członkowskich zwróciło uwagę, „*że główne postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej nie podlegały znaczącym zmianom od wejścia w życie tego Traktatu i zachodzi zatem potrzeba ich aktualizacji*” i wezwały do możliwie szybkiego zwołania Konferencji przedstawicieli rządów państw członkowskich w tej sprawie². Sprawozdawczyni popiera to podejście, które przyniosłoby korzyści polegające na tym, że zagwarantowano by spójność porządku prawnego Wspólnoty i umożliwiono przedsięwzięcie środków naprawczych w celu wypełnienia luk w ochronie zdrowia ludności i środowiska.

¹ Konwent Europejski, ostateczny raport III. grupy roboczej w sprawie osobowości prawnej, CONV 305/02, pkt 15.

² Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy, Deklaracja nr 44 Republiki Federalnej Niemiec, Irlandii, Republiki Węgierskiej, Republiki Austrii i Królestwa Szwecji.

PROCEDURA

Tytuł	Konsekwencje katastrofy w Thule z 1968 r. dla zdrowia ludności (petycja 720/2002)
Numer procedury	2006/2012(INI)
Rozpatrzone petycje	0720/2002
Data podjęcia decyzji o sporządzeniu sprawozdania	27.11.2006
Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	19.1.2006
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	
Opinia niewydana Data wydania decyzji	
Ścisłejsza współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu	
Sprawozdawczyni Data powołania	Diana Wallis 27.11.2006
Poprzedni sprawozdawca(y)	
Rozpatrzenie w komisji	27.2.2007 27.3.2007
Data przyjęcia	27.3.2007
Wynik głosowania końcowego	+ 16 - 1 0 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Robert Atkins, Margrete Auken, Simon Busuttil, Michael Cashman, Proinsias De Rossa, Janelly Fourtou, David Hammerstein Mintz, Carlos José Iturgaiz Angulo, Marcin Libicki, Maria Matsouka, Manolis Mavrommatis, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Luciana Sbarbati, Kathy Sinnott, Diana Wallis
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Thijs Berman
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jens-Peter Bonde
Data złożenia	20.4.2007
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...